

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2018 m. d.
įsakymu Nr. V-

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.4.2-ESFA-V-613 „SVEIKO SENĖJIMO
SKATINIMO INICIATYVOS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-613 „Sveiko senėjimo skatinimo iniciatyvos“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjas, rengdamas ir teikdamas paraišką finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo tvirtinami tam tikri 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms ir skatinti sveiką senėjimą“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-613 „Sveiko senėjimo skatinimo iniciatyvos“ (toliau – Priemonė) finansuojamą veiklą, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą (toliau – projektas), vykdytojas, įgyvendindamas pagal Aprašą finansuojamą projektą, taip pat institucijos, atliekančios paraiškos vertinimą, atranką ir projekto įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-783 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos administravimo taisyklės);

2.5. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams);

2.6. 2014–2020 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybės projektų planavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-761 „Dėl 2014–2020 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybės projektų planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Valstybės projektų planavimo tvarkos aprašas);

2.7. Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014–2023 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-825 „Dėl Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Sveiko senėjimo užtikrinimo veiksmų planas).

3. Apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

3.1. **Sveikatos priežiūros specialistas** – fizinis asmuo, turintis aukštąjį medicinos išsilavinimą, pripažintą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus bei veikiantis pagal valstybės licencijuotą veiklą, kurios tikslas laiku diagnozuoti asmens sveikatos sutrikimus ir užkirsti jiems kelią, padėti atgauti ir sustiprinti sveikatą.

3.2. **Pacientas** – asmuo, kuris naudojami sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis, nepaisant to, ar jis sveikas, ar ligonis (Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 2 straipsnio 10 punktas);

3.3. **Farmacijos specialistas** – vaistininkas, vaistininko padėjėjas (farmakotechnikas) arba Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka jiems prilygintas asmuo (Lietuvos Respublikos Farmacijos įstatymo 2 straipsnio 11 punktas).

3.4. kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose ir Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“.

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Europos socialinio fondo agentūra (toliau – Įgyvendinančioji institucija).

5. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

6. Projekto atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

7. Pagal Aprašą projektui įgyvendinti numatoma skirti iki 649 707,00 eurų (šešių šimtų keturiasdešimt devynių tūkstančių septynių šimtų septynių eurų), iš kurių iki 552 251,00 (penkių šimtų penkiasdešimt dviejų tūkstančių dviejų šimtų penkiasdešimt vieno euro) – Europos socialinio fondo lėšos, iki 97 456 eurų (devyniasdešimt septynių tūkstančių keturių šimtų

penkiasdešimt šešių eurų) – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Lėšų rezervo šiai priemonei nenumatoma.

8. Priemonės tikslas – skleisti informaciją apie racionalų vaistų vartojimą sveikatos priežiūros specialistams, farmacijos specialistams ir pacientams, siekiant, kad pacientai, ypač vyresnio amžiaus ir (ar) sergantys lėtinėmis ligomis, vaistus vartotų racionaliai.

9. Pagal Aprašą remiama veikla – parengti ir išleisti informacinius leidinius apie racionalų vaistų vartojimą, taip pat skleisti šią informaciją sveikatos priežiūros specialistams, farmacijos specialistams ir pacientams, siekiant, kad pacientai, ypač vyresnio amžiaus ir (ar) sergantys lėtinėmis ligomis, vaistus vartotų racionaliai.

10. Pagal Apraše nurodytą remiamą veiklą valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti iki 2019 m. II ketvirčio pabaigos.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJUI IR PARTNERIAMS

11. Pagal Aprašą galimas pareiškėjas yra Ministerija.
12. Pagal Aprašą galimi partneriai:
  - 12.1. Ministerijai pavaldžios įstaigos pagal kompetenciją;
  - 12.2. teritorinės ligonių kasos;
  - 12.3. Vilniaus universitetas;
  - 12.4. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas;
  - 12.5. Higienos institutas.

III SKYRIUS PROJEKTUI TAIKOMI REIKALAVIMAI

13. Projekto veiklos (taip pat ir viešieji pirkimai) gali būti pradėtos vykdyti prieš projekto sutarties pasirašymą pareiškėjui prisiėmus visišką atsakomybę už veiklą ir jų įgyvendinimui skirtų išlaidų tinkamumą. Paraiškos dėl projekto finansavimo vertinimo metu nustatius, kad veiklos ir (ar) joms įgyvendinti skirtos visos išlaidos / dalis išlaidų yra netinkamos finansuoti, patirtas išlaidas pareiškėjas apmoka iš savo lėšų.

14. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

15. Projektas turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, patvirtintą Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 m. birželio 18 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-5 (7):

15.1. siekti Sveiko senėjimo užtikrinimo veiksmų plano 1 priedo („Sveikos gyvensenos ir kitų profilaktinės sveikatos priežiūros paslaugų plėtros krypties aprašas“) 17 punkte iškelto tikslo, 18 punkte nustatyto uždavinio ir įgyvendinti 29.6 papunktyje numatytas priemones (nustatytas veiklas ir projektų vykdytojus).

16. Teikiamo pagal Aprašą projekto veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

17. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ne ilgiau kaip iki 2023 m. rugsėjo 1 d. ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

18. Projekto veiklos turi būti vykdoma Lietuvos Respublikoje.

19. Tinkama (-os) projekto tikslinė (-ės) grupė (-ės) yra sveikatos priežiūros specialistai, farmacijos specialistai ir pacientai.

20. Projektu turi būti siekiama šių Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė 2023 m.	Pasirenkamas vykdamas veiklą (-as) Nr.
-----------------------	-----------------------------	--------------------------	---------------------------------	---

				(nurodomi atitinkami šio Aprašo punktai)
R.N. 680	„Medicinos praktikoje „Išmintinguoju vaistų sąrašu“ besivadovaujančių šeimos gydytojų, kardiologų, neurologų, endokrinologų, geriatrų dalies padidėjimas nuo visų medicinos praktika užsiimančių gydytojų specialistų skaičiaus“	Procentai	50	9
R.N. 681	„Benzodiazepinų, centrinio poveikio antihipertenzinių vaistų, nootropinių vaistų, rezervinių antibiotikų išrašytų kompensuojamųjų vaistų receptų skaičiaus sumažėjimas“	Skaičius	600 000	9
P.N.603	„Parngtos ir patvirtintos metodikos, tvarkos aprašai ir kiti dokumentai“	Skaičius	1	9

21. Projekto parengtumui reikalavimai nėra taikomi.

22. Aprašo 20 punkte nurodytų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių R.N.680, R.N.681 ir P.N.603 skaičiavimo aprašas pateiktas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ bei 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-783 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ ir skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

23. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų (toliau – horizontalieji principai) įgyvendinimui. Taip pat pareiškėjas turi įvertinti galimybę prisidėti prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo rengiant Apraše nurodytą veiklą.

24. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

25. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (Europos Sąjungos) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

IV SKYRIUS
TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO
REIKALAVIMAI

26. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

27. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

28. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

29. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų.

30. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Netinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	<p style="text-align: center;">Tinkama finansuoti.</p> <p>Projekto veikloms vykdyti (vykdančiojo personalo komandiruotės, dalyvių kelionės ir komandiruotės) reikalingos transporto (toliau – transportas) Lietuvoje išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, kurie nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015 m. balandžio 24 d. Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje adresu http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai.</p> <p>Patirtos vykdančiojo personalo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokos bei papildomų poilsio dienų išmokos apmokamos taikant kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotąją normą, kuri nustatoma vadovaujantis 2016 m. sausio 19 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtinta (2017 m. liepos 20 d. redakcija) „Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaita“.</p>

		<p>Projekto veikloms vykdyti reikalingos renginio organizavimo išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, kurių dydžiai nustatyti Europos socialinio fondo agentūros 2016 m. liepos 13 d. Renginio organizavimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje.</p> <p>Projekto veikloms vykdyti reikalingos apgyvendinimo Lietuvoje išlaidos apmokamos taikant apgyvendinimo Lietuvoje išlaidų fiksuotuosius įkainius. Įkainiai nustatomi remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. liepos 22 d. Apgyvendinimo Lietuvoje išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita. Ataskaitoje nurodyti fiksuotieji įkainiai netaikomi iš užsienio atvykstančių asmenų apgyvendinimo išlaidoms apmokėti.</p> <p>Šiame punkte nurodytos ataskaitos skelbiamos ES struktūrinių fondų interneto svetainėje: http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai</p>
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamomis finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projekto taisyklių 450.1–450.6 papunkčius.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Projekto taisyklių 10 priedu.

Pastaba. Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis Projekto biudžeto formos pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

31. Išlaidos, apmokamos taikant Aprašo 30 punkte nurodytus fiksuotuosius įkainius ir fiksuotąją normą, turi atitikti šias nuostatas:

31.1. pagal fiksuotuosius įkainius / fiksuotąją normą apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių 35 skirsnį;

31.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius, nei Apraše nustatyti dydžiai;

31.3. projekto išlaidos, kurias numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas rezultatas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti, įrodant pagal fiksuotuosius įkainius apmokamų rezultatų pasiekimą, bus nurodyti projekto sutartyje;

32. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.

33. Pajamoms, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir projekto tęstinumo laikotarpiu iš projekto veiklų, yra taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

34. Projekto vykdytojas, atsiskaitydamas už pasiektus rezultato rodiklius, privalo pateikti Įgyvendinančiajai institucijai nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše (nurodytame šio Aprašo 22 punkte) nurodytus dokumentus nustatytais terminais.

35. Veiklos gali būti pradėtos įgyvendinti ir išlaidos gali būti patirtos ir apmokėtos iki sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau kaip 2019 m. vasario 1 d., su sąlyga, kad visos projekto veiklos nėra baigtos pareiškėjui pateikiant paraišką.

V SKYRIUS

PARAIŠKOS RENGIMAS, PAREIŠKĖJO INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKOS TEIKIMAS IR VERTINIMAS

36. Galimas pareiškėjas turi Ministerijai pateikti raštu projektinį pasiūlymą dėl valstybės projektų įgyvendinimo iki Ministerijos kvietime teikti projektinį pasiūlymą nurodytos datos pagal formą, nustatytą Valstybės projektų planavimo tvarkos aprašo 5 priede, kuris skelbiamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Kartu su projektiniu pasiūlymu galimas pareiškėjas turi pateikti deklaraciją (Aprašo 2 priedas), patvirtinančią, jog nurodytos preliminarios projekto išlaidos nėra pakartotinai finansuojamos / numatomos finansuoti iš Valstybės investicijų programos lėšų ir (ar) pagal 2007–2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 2 prioriteto „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ priemonės ir (ar) iš kitų finansinės paramos priemonių.

37. Ministerija, įvertinusi projektinį pasiūlymą, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo (-ų) sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtrauktas tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantis projektas. Pareiškėjas, kai projektas bus įtrauktas į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

38. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“. Paraiška ir jos priedai pildomi lietuvių kalba.

39. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 42 punkte nurodytais priedais iki kvietimo teikti paraišką skelbime nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją per iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės – Įgyvendinančiajai institucijai raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

40. Jeigu vadovaujantis Aprašo 41 punktu paraiška teikiama raštu, ji gali būti teikiama vienu iš šių būdų:

40.1. Įgyvendinančiajai institucijai teikiamas pasirašytas popierinis paraiškos ir jos priedų dokumentas (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus. Priedai turi būti pateikiami atskiruose failuose elektroniniais dokumentais). Paraiškos originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Nustačius, kad paraiškos elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamosi paraiškos originale nurodyta informacija. Paraiška gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu;

40.2. Įgyvendinančiajai institucijai kvietime nurodytu elektroninio pašto adresu siunčiamas elektroninis dokumentas, pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu. Kai paraiška teikiama pastaruoju būdu, kartu teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės pridedamų dokumentų kopijos elektroniniu parašu gali būti netvirtinami.

41. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjas negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškos pateikimo termino dieną, Įgyvendinančioji institucija paraiškos pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraišką ar jos priedus pateikti kitu būdu bei apie tai informuoja pareiškėją raštu / per DMS.

42. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 42.2 papunktyje nurodyta paraiškos priedo forma skelbiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

42.1. įgaliojimą pasirašyti paraišką, jei paraišką pasirašo ne pareiškėjo organizacijos vadovas;

42.2. klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

42.3. paraiškoje numatytas išlaidas pagrindžiančius dokumentus ((komercinius pasiūlymus, sutartis ir kt.) taikoma, jei iki paraiškos pateikimo įvykdyti su projektu susiję pirkimai);

42.4. viešųjų pirkimų dokumentus (taikoma, jei iki paraiškos pateikimo įvykdyti su projektu susiję pirkimai);

42.5. pareiškėjo išsipareigojimo padengti netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamas išlaidas, kurių nepadengia projekto finansavimas, pagrindimo dokumentus (juridinio asmens valdymo organo, turinčio kompetenciją priimti atitinkamą sprendimą, ministerijos, kaip asignavimų valdytojos, garantinis raštas, savivaldybės tarybos sprendimas, banko sąskaitos išrašas, paskolos sutartis, garantinis banko raštas ir kt.);

43. Jei nėra galimybės Aprašo 42 papunktyje nurodytų priedų pateikti per DMS, jie Įgyvendinančiajai institucijai gali būti pateikti elektroninėje laikmenoje (PDF formatu) su lydraščiu, kuriame nurodomas valstybės planuojamų projektų sąrašo numeris, projekto pavadinimas, teikiamo dokumento pavadinimas. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

44. Paraiškos pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

45. Pareiškėjas informuojamas ir konsultuojamas Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius Įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta Įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraišką pagal valstybės projektų sąrašą.

46. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

47. Paraiškos vertinimo metu Įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per Įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

48. Paraiška vertinama ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

49. Nepavykus paraišką įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškos vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas Įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškos vertinimo terminą Įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėją per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos).

50. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose. Apie Paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos) per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl Paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

51. Pareiškėjas sprendimą dėl Paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus Įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

52. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškos vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

53. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, Įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS pateikia šį sprendimą pareiškėjui.

54. Pagal Aprašą finansuojamam projektui įgyvendinti bus sudaroma dvišalė projekto sutartis tarp pareiškėjo ir Įgyvendinančiosios institucijos.

55. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per Įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į Įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti sutarties pasirašymo terminą.

56. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

56.1. pasirašytas raštu popierinėje laikmenoje arba

56.2. pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu (tik elektroninėje laikmenoje).

57. Projekto sutartį pasirašo Įgyvendinančiosios institucijos ir pareiškėjo įgalioti asmenys. Su pareiškėju sudarius sutartį, pareiškėjas tampa projekto vykdytoju.

VI SKYRIUS

PROJEKTO ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

58. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

59. Projekto įgyvendinimo metu projekto vykdytojas privalo įgyvendinti informavimo apie projektą priemones:

59.1. interneto svetainėje (jei projekto vykdytojas tokią turi) paskelbti informaciją apie įgyvendinamą projektą, apibūdinti jo tikslus, rezultatus ir informuoti apie finansavimą iš Europos socialinio fondo lėšų;

59.2. projekto įgyvendinimo pradžioje pakabinti bent vieną plakatą (ne mažesnę kaip A3 formato), kuriame turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš Europos socialinio fondo lėšų. Plakatas turi būti pakabintas visuomenei gerai matomoje vietoje (pavyzdžiui, prie įėjimo į pastatą);

59.3. užtikrinti, kad projektą įgyvendinantiems asmenims, projekto tikslinėms grupėms, projekto rezultatais besinaudojantiems asmenims būtų pranešta apie projekto finansavimą iš Europos socialinio fondo ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Dokumentuose, skirtuose visuomenei ar projekto dalyviams informuoti, įskaitant dalyvavimo renginiuose patvirtinimo dokumentus ar kitus pažymėjimus, turi būti naudojamas ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklas ir informuojama apie finansavimą iš Europos socialinio fondo.

60. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigijamas. Draudžiamojo įvykio atveju projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikytųsi ir partneris (-iai).

61. Projekto vykdytojas projektui įgyvendinti turi suformuoti projekto komandą, kurios nariai privalo turėti patirties projektų valdymo srityje.

62. Projekto vykdytojas turi užtikrinti Aprašo 9 punkte numatytos veiklos ir jos rezultatų tęstinumą ne trumpiau kaip 5 metus nuo projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos, t. y. užtikrinti tinkamą projekto lėšomis finansuotos informacijos parengimo sklaidą.

63. Pagal Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių nuostatas projekto priežiūrą, kontrolę ir ES lėšų administravimą vykdo Įgyvendinančioji institucija.

64. Pareiškėjas ir projekto vykdytojas Įgyvendinančiųjų institucijų ir ministerijų sprendimus ar veiksmus (neveikimą) turi teisę apskūsti Projekto taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS
APRAŠO KEITIMO TVARKA

65. Aprašo keitimo tvarka yra nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

66. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektą, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamam projektui Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
